

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง เจตคติของนักศึกษาพยาบาลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เจริญใจการทดลอง คือ เจตคติของนักศึกษาพยาบาลต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลัง เข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาจะแตกต่างจาก เจตคติของนักศึกษาพยาบาลก่อน เข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

ในการดำเนินการวิจัยมีวิธีดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์) ปี 2530 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. การเลือกสถาบันคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อทำการวิจัย เพราะเหตุผลดังนี้ คือ
  - 1.1 เป็นสถาบันการศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของนักศึกษาของรัฐบาลให้ดีขึ้น
  - 1.2 เป็นสถาบันที่ให้ความร่วมมือและผู้วิจัยสะดวกในการเก็บข้อมูล ปฏิบัติการทดลอง
2. การขออนุญาตในการนำนักศึกษามา เข้าร่วมการวิจัย ดำเนินการดังนี้
  - 2.1 จดหมายถึงคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์และรองคณบดี ฝ่ายกิจการนักศึกษา เพื่อชี้แจงรายละเอียดของการวิจัย
  - 2.2 เมื่อได้รับการอนุญาตให้ทำการวิจัยได้ ผู้วิจัยจึงได้ประกาศให้นักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ชี้แจง รายละเอียดในการเข้าร่วมการวิจัย

และให้นักศึกษาพยาบาล เขียนจดหมายถึงคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในการ
 อาสาสมัคร เข้าร่วมการวิจัย ผลที่ได้คือ นักศึกษาที่แจ้งความจำนงในครั้งแรกจำนวน 23 คน
 เมื่อเข้าการอบรมในการทดลองมีคนอาสาสมัครทั้งหมด 9 คน

การออกแบบการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบมีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว โดยมีการวัดเจตคติก่อนและหลังการทดลอง
 (One Group Pretest-Posttest Design) และติดตามผลหลังจากการทดลองหนึ่งเดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือวัดเจตคติ

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ คือ "แบบวัดเจตคติต่อการศึกษาภาคปฏิบัติของนัก
 ศึกษาพยาบาล" ใช้มาตราจำแนกความหมาย (Semantic Differential Scale) ตาม
 แนวทฤษฎีของออสกู๊ดและคณะ (Osgood, Suci and Tannenbaum 1975 : 76-87) ซึ่งแบ่ง
 เป็น 7 ด้าน ดังนี้

- 1) ความรู้สึกต่องานในการศึกษาภาคปฏิบัติ
- 2) ความรู้สึกต่อตนเอง
- 3) ความรู้สึกต่อเพื่อนนักศึกษาพยาบาล
- 4) ความรู้สึกต่ออาจารย์พยาบาล
- 5) ความรู้สึกต่อพยาบาลประจำการ
- 6) ความรู้สึกต่อแพทย์
- 7) ความรู้สึกต่อผู้ป่วย

การสร้างโดยมาตรวัดมีช่วงมาตร 7 ช่วง มาตรวัดแต่ละด้านมีความหมายของคำ
 คุณศัพท์ที่ตรงข้ามกัน 14 คู่ รวมทั้งหมด 98 ข้อ การสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

1. สํารวจปัญหาของนักศึกษาพยาบาลในการศึกษาภาคปฏิบัติ โดยใช้ข้อคำถาม ปลายเปิด ให้นักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา 2529 จำนวน 86 คน ตอบคำถาม ซึ่งข้อคำถามมีลักษณะดังนี้

1.1 นักศึกษามีปัญหาหนักใจอะไรบ้างในการฝึกปฏิบัติงาน

1.2 นักศึกษามีความรู้สึกไม่สบายใจ กังวลใจ หรืออึดอัดใจเกี่ยวกับเรื่องอะไรมากที่สุด (ในขณะที่ปฏิบัติงาน)

2. จากแบบสำรวจข้อ 1 นำคำตอบที่ได้มารวบรวมแล้ว นำมาสรุปเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดเจตคติ

3. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำรา และผลการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. สัมภาษณ์อาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์การสอนประจำฝึกผู้ช่วย และเป็นพี่ปรึกษาของนักศึกษาพยาบาล ผู้ใกล้ชิดนักศึกษาและผู้อำนวยการปฏิบัติพยาบาล แล้วรวบรวมความคิดเห็นต่างๆ มาประกอบการสร้างแบบวัดเจตคติ

5. นำข้อมูลจากข้อ 1-4 ทั้งหมดตั้งกล่าวข้างต้น มาสร้างแบบวัดเจตคติต่อการศึกษภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งแบบวัดนี้แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้ 1) ความรู้สึกต่องานในการศึกษภาคปฏิบัติ 2) ความรู้สึกต่อตนเอง 3) ความรู้สึกต่อเพื่อนนักศึกษาพยาบาล 4) ความรู้สึกต่ออาจารย์พยาบาล 5) ความรู้สึกต่อพยาบาลประจำการ 6) ความรู้สึกต่อแพทย์ และ 7) ความรู้สึกต่อผู้ช่วย แต่ละด้านใช้มาตราจำแนกความหมาย (Semantic Differential Scale) ตามแนวทฤษฎีของออสกู๊ดและคณะ (Osgood, Suci and Tannenbaum 1975 : 76-87) โดยผู้วิจัยรวบรวมคำคุณศัพท์ที่แสดงความรู้สึกต่อการศึกษภาคปฏิบัติมาคัดเลือกแล้วหาคำตรงกันข้ามนำมาสร้างแบบวัดลักษณะคำคุณศัพท์ที่วัดเจตคติซึ่งมีความหมายทางบวกและทางลบ ดังนี้

กลัว-กล้า เจียมใจ-กระตือรือร้น ท้อแท้-ใจสู้ อึดอัดใจ-โล่งใจ ลังเลใจ-แน่ใจ
กังวล-มั่นใจ หดหู่ใจ-ปลื้มใจ คำต้อย-ภูมิใจ กลุ่มใจ-สคดีส ราคาญ-เพลิดเพลิน เกลียด-ชอบ
ว่าเหว-อบอุ่น เครียด-ผ่อนคลาย และสนุก-เซ็ง

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติ

ความรู้สึกต่องานในการศึกษาภาคปฏิบัติ เมื่อพิจารณาถึงงานในการศึกษาภาคปฏิบัติฉันรู้สึกว่าจะฉัน.....

(1) กลัว

3	2	1	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---

 กล้า

6. วิธีการตอบ วิธีการตอบแบบวัดเจตคติ ขอให้ผู้อ่านและพิจารณาข้อความเหล่านี้ว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของความรู้สึกของผู้ตอบมากน้อยเพียงใด แล้วเลือกขีดเครื่องหมาย X ทับหมายเลขที่ตรงกับระดับความรู้สึกของผู้ตอบ โดยแบ่งระดับความรู้สึกออกเป็น 7 ระดับ ตามเกณฑ์ดังนี้

ถ้าขีดทับเลข 3 หมายถึงว่า ผู้ตอบมีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นมาก

ถ้าขีดทับเลข 2 หมายถึงว่า ผู้ตอบมีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นปานกลาง

ถ้าขีดทับเลข 1 หมายถึงว่า ผู้ตอบมีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นน้อย

ถ้าขีดทับเลข 0 หมายถึงว่า ผู้ตอบไม่มีความรู้สึกต่อด้านใดด้านหนึ่ง

นั่นคือ ตัดสินใจไม่ได้หรือไม่ใช่ทั้งสองด้าน

ตัวอย่างการขีดตอบในกระดาษคำตอบ

การเล่นกีฬาฉันรู้สึกว่าจะฉัน.....

(0) สนใจ

~~3~~	2	1	0	1	2	3
--------------	---	---	---	---	---	---

 เบื่อ

ท่านเขียน X ทับหมายเลข 3 ตามความรู้สึกของผู้ตอบว่าการเล่นกีฬาเป็นสิ่งที่ฉันสนใจมาก

(00) ชอบ

3	2	1	0	1	~~2~~	3
---	---	---	---	---	--------------	---

 เกลียด

ท่านเขียน X ทัพบทหมายเลข 2 ในค้ำบเกลียด หมายถึง ท่านรู้ลึกลับเกลียดการเล่น
กีฬาในระดับปานกลาง

7. วิธีการตรวจให้คะแนน การตรวจให้คะแนน ข้อค้ำถามในแบบวัด เจตคติมีอยู่
2 ลักษณะ คือ ถ้าผู้ตอบตอบข้อค้ำถามที่มีความหมายไปในทางบวก โดยขีดเครื่องหมายลงในช่อง
หมายเลขใด จะได้คะแนนตรงกับ เครื่องหมายที่ลงในช่องหมายเลขนั้น คือ 0 1 2 3
และถ้าผู้ตอบตอบข้อค้ำถามที่มีความหมายไปในทางลบ คะแนนที่ได้จะ เป็นคะแนนติดลบตรงกับช่อง
หมายเลขนั้น คือ 0 -1 -2 -3

8. การคิดคะแนน การคิดคะแนนจะทาโดยการรวมคะแนนในแต่ละค้ำบ และ
พิจารณาคะแนนเป็นค้ำบ ๗ แยกจากกัน

9. คุณภาพของเครื่องมือ คุณภาพของเครื่องมือในที่นี้ หมายถึง ความตรง
(Validity) อำนาจจำแนก (Discrimination) และความเที่ยง (Reliability) ของ
แบบวัดเจตคติ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

9.1 หากความแม่นตรงของสิ่งทีวัด (Content Validity) โดยการนำ
ข้อค้ำถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิรวม 7 ท่าน (รายชื่อในภาคผนวก) พิจารณาข้อค้ำถามว่า
ข้อค้ำถามเหมาะสมและสอดคล้องกับสิ่งต้องการที่จะวัดมาแล้ว ข้อค้ำถามเหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไข
ได้จำนวนข้อค้ำถามทั้งหมด 179 ข้อ

9.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ผู้วิจัยใช้ค้ำบแบบวัด
เจตคติที่สร้างขึ้น ไปให้นักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ วชิรพยาบาล จำนวน
110 คน ประเมินเจตคติต่อการศึกษาภาคปฏิบัติ โดยหาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีทดสอบค่าที
(t-test) นำข้อมูลแต่ละค้ำบมาวิเคราะห์ โดยการรวมคะแนนแต่ละค้ำบและเรียงอันดับคะแนน
จากมากไปน้อย แล้วแบ่งกลุ่ม เป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ เป็นกลุ่มร้อยละ 25 และ
ทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิม เลขคณิตรายข้อในแต่ละค้ำบ ระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ ด้วยการ
ทดสอบค่าที (t-test) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSSX)

(1) เลือกข้อคำถามที่ค่าที (t-test) มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าข้อคำถามนั้น สามารถจำแนกนักศึกษาพยาบาลที่มีเจตคติแตกต่างกันได้

(2) เลือกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามของแบบวัดเจตคติต่อการศึกษากาปฏิบัติในแต่ละด้าน (Item-Total Correlation) เพื่อดูข้อคำถามอยู่ในคุณลักษณะความรู้สึกเหมือนกัน ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ที่มีโครงสร้างที่ดีมีค่าอยู่ระหว่าง .30 ถึง .80 (Guilford 1973 : 435) จากข้อมูลที่คำนวณได้อยู่ระหว่าง .33 ถึง .74 ผลปรากฏในตารางที่ 1

(3) จัดให้ทุกด้านของเจตคติมีค่าคุณศัพท์เหมือนกัน

9.3 การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดเจตคติต่อการศึกษากาปฏิบัติในแต่ละด้าน นำแบบวัดนี้ที่มีอำนาจจำแนกมาคำนวณหาค่าความเที่ยง โดยการหาความสอดคล้องภายใน (Coefficient of Internal Consistency) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) (Cronbach 1970 : 129)

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSSX) ผลปรากฏในตารางที่ 1

ศูนย์วิจัยพยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์และความเที่ยงของแบบวัดเจตคติของกลุ่มทดสอบ
เครื่องมือ (N = 110)

แบบวัดเจตคติ	จำนวนข้อ	ค่าสหสัมพันธ์	สัมประสิทธิ์อัลฟา
1. ความรู้สึกต่องานในการศึกษาภาคปฏิบัติ	14	.33 - .58	.84
2. ความรู้สึกต่อตนเอง	14	.36 - .57	.84
3. ความรู้สึกต่อเพื่อนนักศึกษาพยาบาล	14	.40 - .70	.89
4. ความรู้สึกต่ออาจารย์พยาบาล	14	.43 - .73	.90
5. ความรู้สึกต่อพยาบาลประจำการ	14	.48 - .74	.92
6. ความรู้สึกต่อแพทย์	14	.51 - .74	.90
7. ความรู้สึกต่อผู้ป่วย	14	.40 - .63	.87

ตารางที่ 1 แสดงว่าผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของแบบวัดเจตคติ มีค่าอยู่ระหว่าง .33 ถึง .74 และผลวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบวัดเจตคติด้านต่าง ๆ มีค่าอยู่ระหว่าง .84 ถึง .92 จึงได้ว่าแบบวัดเจตคติเหล่านี้มีประสิทธิภาพสูงพอที่จะนำไปวัดเจตคติของนักศึกษาพยาบาลในการศึกษาภาคปฏิบัติได้

ผลการวิเคราะห์แบบวัดเจตคติ ปรากฏว่าข้อคำถามของแต่ละด้านมีความแตกต่างของค่ามัชฌิม เลขคณิตระหว่างกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญ .05 ลงไป (รายละเอียดในภาคผนวก ข) นั่นคือ ข้อคำถามเหล่านี้มีอำนาจจำแนกกลุ่มทดสอบเครื่องมือได้ สามารถนำไปสร้างแบบวัดเจตคติฉบับสมบูรณ์ได้ โดยไม่ต้องตัดข้อคำถามใดทิ้ง

2. แบบสอบถามประเมินผลการเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของสมาชิกในกลุ่ม
แบบสอบถามนี้ ใช้ประเมินหลังจากเสร็จสิ้นการเข้ากลุ่ม แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้มาจากการแปลของคุณอุบล สาธิตะกร (2527 : 77) แปลจาก Questionnaires and

Rating Schedules Used to Measure Group Conditions, Psychosocial Relationships and Mechanisms of Change ของ Lieberman, Yalom and Miles 1973 : 470-480 ซึ่งได้ตรวจสอบและแก้ไขภาษาไทยให้ถูกต้องเหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาใช้ เพื่อความเหมาะสมกับการวิจัยครั้งนี้มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความรู้สึกของสมาชิกที่มีต่อผู้นำกลุ่ม เป็นแบบสอบถามลักษณะวิธีการนัยจำแนกของออสกู๊ด (Osgood's Semantic Differential) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณค่าเฉลี่ยของผลการประมาณค่าในคู่คำศัพท์แต่ละคู่ของกลุ่มทดลอง และแสดงเป็นเส้นภาพ (Profile)

ตัวอย่าง

(1) ความไวในการรับรู้

2	1	0	-1	-2
---	---	---	----	----

 ไม่สามารถรับรู้

ตอนที่ 2 สิ่งที่สมาชิกได้จากกลุ่ม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ท (The Likert Type Scale) มี 4 ระดับ คือ มาก ค่อนข้างมาก ค่อนข้างน้อย น้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ และคิดเป็นร้อยละของการเลือกระดับต่าง ๆ ในแต่ละข้อ

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย
1	สมาชิกหรือผู้นำกลุ่มได้ให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะแก่นักเรียนในการที่จะจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตฉัน หรือการที่จะมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น				

3. แบบสอบถามปลายเปิด

แบบสอบถามนี้ ใช้ประเมินหลังจากเสร็จสิ้นการเข้ากลุ่ม เพื่อสำรวจว่า สมาชิกกลุ่มสามารถนำประสบการณ์จากการเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ในการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในวิชาชีพได้อย่างไร ลักษณะข้อคำถามมีลักษณะ ดังนี้

ตัวอย่าง

ท่านสามารถนำประสบการณ์จากการเข้ากลุ่มในครั้งนี้ ไปใช้ในวิชาชีพได้อย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากที่ได้คำตอบมาแล้ว เป็นการรวบรวมข้อความกล่าวสรุปข้อความที่ตรงกัน หาความดีของความคิดเห็นและสรุป เป็นคำร้อยละ

วิธีดำเนินการปฏิบัติกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงเริ่มดำเนินการด้วยการหาประสบการณ์โดยตรงและศึกษาค้นคว้าความรู้ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความรู้ ความรู้ที่ได้จากการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการศึกษาระดับปริญญาโท ในเรื่องกลุ่มและการปรึกษาเป็นรายบุคคล

2. ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้จากกลุ่ม

2.1 ประสบการณ์จากการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม

ก. Encounter Group ในวิชา Technique of Group Counselling ประจำปีการศึกษา 2528 1 กลุ่ม

ข. Gestalt Workshop 1 กลุ่ม

2.2 ประสบการณ์จากการเป็นผู้ช่วยผู้นำกลุ่ม (Co-Leader)

ก. Encounter Group 5 กลุ่ม

ข. Sensitivity Training 1 กลุ่ม

ค. Training Group 5 กลุ่ม

ง. Group Counseling 2 กลุ่ม

- 2.3 ประสบการณ์จากการเป็นผู้นำกลุ่ม
- ก. Training Group 16 กลุ่ม
  - ข. Sensitivity Training 3 กลุ่ม
  - ค. Workshop Counseling Technique 3 กลุ่ม
- 2.4 ประสบการณ์ที่ได้เข้าร่วม Workshop Counseling 5 ครั้ง

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้คือ

1. ขั้นตอนการทดลอง

ในการเตรียมการทดลอง ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อำเภอบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โดยส่วนบุคคลและส่วนราชการ เพื่อจะทำการทดลองกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดเจตคติ แบบสอบถาม ประเมินผลการเข้ากลุ่ม และแบบสอบถามปลายเปิด

1.2 ติดต่อสถานที่และพาหนะในการเดินทาง โดยติดต่อขอใช้บ้านพัก เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำบางพระ ต.บางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ที่กองอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อ.บางเขน กรุงเทพมหานคร และผู้วิจัยได้ไปสำรวจบ้านพักเพื่อหาสถานที่ให้เหมาะสมที่จะทำวิจัย ส่วนพาหนะในการเดินทางได้ขอเช่ารถโดยสารรับจ้าง

1.3 ประกาศรับสมัครผู้ที่สนใจจะเข้าร่วมในการวิจัย โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาทางการศึกษา รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ และอาจารย์ประจำวิชา แล้วผู้วิจัยเป็นผู้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ลักษณะการดำเนินงาน ประโยชน์ที่จะได้รับ เวลา สถานที่และหมายกำหนดการต่างๆ ในการเข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ให้ผู้ที่มาสมัครลงชื่อ เข้ากลุ่มได้ที่ผู้วิจัย เป็นเวลาล่วงหน้าก่อนการเข้ากลุ่ม 2 สัปดาห์

1.4 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง รับอาสาสมัครผู้เข้าร่วมการวิจัยผู้ที่มีความจำแนงในครั้งแรก 23 คน เข้าอบรมในการทดลองครั้งนี้ทั้งหมด 9 คน

1.5 จัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เอกสารประกอบการวิจัย เครื่องบันทึกเสียง เพื่อใช้ในการบันทึกเสียงขณะเข้ากลุ่มและเทปบันทึกเสียง

2. ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำกลุ่มทดลองทำแบบวัดเจตคติ ในวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ.2530 ก่อนจะเข้ากลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยา (Pre-test)

2.2 ผู้วิจัยและกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมประชุมกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาตั้งแต่วันที่ 24 ถึงวันอาทิตย์ที่ 27 ธันวาคม พ.ศ.2530 โดยใช้เวลาในการเข้ากลุ่มต่อเนื่องกันเป็นเวลา 3 วัน 3 คืน รวมเวลาประมาณ 30 ชั่วโมง ณ ที่บ้านพักเขตท่ามาลำคำสี่ตำบลอ่างเก็บน้ำบางพระ ต.บางพระ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

2.3 ขั้นตอนการทดลองการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มด้วยตนเองทั้งหมด ผู้วิจัยดำเนินการกลุ่มตามวัตถุประสงค์ และพิจารณาไปตามกระแสการเคลื่อนไหวของกลุ่ม ดำเนินไปตามขั้นตอนกระแสของกลุ่มนั้น ผู้วิจัยเป็นผู้เอื้ออำนวย (Facilitator) นำกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายในการที่สมาชิกกลุ่มได้รู้จักการอยู่ร่วมกัน รู้จักและเข้าใจตนเองและผู้อื่น เพื่อช่วยให้สามารถเปลี่ยนแปลงเจตคติทางที่ดีขึ้น ในการช่วยสมาชิกแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองไปสู่พฤติกรรมใหม่ ผู้นำกลุ่มมิใช่เป็นผู้กำหนดบทบาทหรือผู้นำกลุ่มจะต้องหาสิ่งหนึ่งสิ่งใด แต่ในบางขณะกระแสของกลุ่มอาจจะติดอยู่ในช่วงใดช่วงหนึ่ง ไม่สามารถที่จะเคลื่อนไหวไปตามกระแสของกลุ่ม ผู้นำกลุ่มอาจจะใช้เทคนิควิธีการบางอย่าง ได้แก่ การสื่อสารทั้งการใช้คำพูดและวงใช้คำพูด แบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับกระแสของกลุ่มในขณะนั้น เพื่อให้กระแสของกลุ่มจะสามารถเคลื่อนไหวไปได้จนถึงสิ้นสุดกระแสกลุ่มได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม โดยมีได้มีการเตรียมแบบฝึกหัดไว้ล่วงหน้า (รายละเอียด เนื้อหาของกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยา อยู่ในภาคผนวก ง.)

2.4 หลังปิดกลุ่มแล้ว กลุ่มทดลองตอบแบบวัดเจตคติต่อการศึกษาภาคปฏิบัติ หลังการทดสอบทันที (Posttest)

2.5 กลุ่มทดลองตอบแบบวัดเจตคติต่อการศึกษาภาคปฏิบัติครั้งที่สอง (Post-test) โดยมีระยะเวลาห่างจากครั้งแรกหนึ่งเดือน

การเตรียมการก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแล้ว ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบของกลุ่มตัวอย่างก่อนที่นำมาจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำตามขั้นตอนดังนี้

1. ลงรหัสให้แบบวัด และบันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์
2. แปลงรหัสค่าตัวแปรตาม เกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSSX)
3. วิเคราะห์ข้อมูลตามหลักวิชาสถิติจากรายการวิเคราะห์ข้อมูลที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSSX) คำนวณและวิเคราะห์ค่าต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. คำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรอิสระ
2. วิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการศึกษาระดับปริญญาตรีในกลุ่มทดลอง คะแนนก่อนการทดสอบ คะแนนหลังการทดลองทันที และคะแนนติดตามผล ด้วยการทดสอบค่าที (t-dependent test) ทีละคู่
3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามประเมินผลการเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาของสมาชิกในกลุ่ม โดยแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ
4. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยกล่าวสรุปข้อความที่ตรงกันแล้วหาความถี่และสรุปคิดเป็นค่าร้อยละ